

©Documentul a fost pus la dispoziție cu sprijinul Consiliului Superior al Magistraturii din România (www.csm1909.ro) și R.A. „Monitorul Oficial” (www.monitoruloficial.ro). Permiseunea de a republica această traducere a fost acordată exclusiv în scopul includerii sale în baza de date HUDOC.

©The document was made available with the support of the Superior Council of Magistracy of Romania (www.csm1909.ro) and R.A. „Monitorul Oficial” (www.monitoruloficial.ro). Permission to re-publish this translation has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court’s database HUDOC.

Emitent CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI
Publicată în : MONITORUL OFICIAL nr. 314 din 22 aprilie 2008

CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI
SECȚIA A TREIA

HOTĂRÂREA
din 29 iunie 2006
în Cauza Jujescu împotriva României
(Cererea nr. 12.728/03)
Strasbourg

În cauza Jujescu împotriva României,
Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a treia), statuând în cadrul unei camere formate din: domnii B.M. Zupančič, președinte, L. Caflisch, C. Bîrsan, V. Zagrebelsky, E. Myjer, David Thór Björgvinsson, doamna I. Ziemele, judecători, și domnul V. Berger, grefier de secție,
după ce a deliberat în camera de consiliu la data de 8 iunie 2006,
pronunță următoarea hotărâre, adoptată la această dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află o cerere (nr. 12.728/03) îndreptată împotriva României, prin care un cetățean al acestui stat, doamna Rodica Maria Jujescu (*reclamanta*), a sesizat Curtea la data de 26 martie 2003 în temeiul art. 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (*Convenția*).

2. Reclamanta este reprezentată de domnul I. Ionita și domnul M.-H. Cuc, avocați din București. Guvernul român (*Guvernul*) este reprezentat de agentul său, doamna Roxana Rizoiu, apoi de doamna Beatrice Ramașcanu, de la Ministerul Afacerilor Externe.

3. Cererea a fost atribuită Secției a treia a Curții (art. 52 § 1 din Regulament). În cadrul acesteia, camera însărcinată să analizeze cauza (art. 27 § 1 din Convenție) a fost constituită conform art. 26 § 1 din Regulament.

4. La data de 24 iunie 2005, președintele Secției a treia a decis să comunice cererea Guvernului. În temeiul art. 29 § 3 din Convenție, el a decis examinarea în același timp a admisibilității și fondului cauzei.

5. Atât reclamanta, cât și Guvernul au depus observații scrise privind fondul cauzei (art. 59 § 1 din Regulament).

ÎN FAPT

I. CIRCUMSTANȚELE CAUZEI

6. Reclamanta, doamna Rodica Maria Jujescu, cetățean român, este născută în anul 1929 și locuiește în București.

7. În anul 1950, în temeiul Decretului de naționalizare nr. 92/1950, statul a intrat în posesia unui imobil situat în București, Bd. Eroilor Sanitari nr. 35, compus dintr-o casă ce cuprindea mai multe apartamente și dintr-un teren în suprafață de 323 m². Acest bun îi aparținea mamei reclamantei.

8. La data de 16 decembrie 1996, 31 martie și, respectiv, 16 decembrie 1997, statul a vândut cele trei apartamente chiriașilor F.V. (apartamentul nr. 1), B.D. (apartamentul nr. 3) și I.M. (apartamentul nr. 4).

1. Acțiunea în revendicare împotriva statului

9. În anul 1997, reclamanta a sesizat Judecătoria Sectorului 5 București cu o acțiune în revendicare împotriva Primăriei Municipiului București privind imobilul în discuție. Ea a arătat că bunul fusese naționalizat din greșeală, în temeiul Decretului nr. 92/1950, deoarece părinții săi erau exceptați de la operațiunile de naționalizare.

10. Prin Sentința din 22 iunie 1998, instanța i-a admis cererea, apreciind că statul intrase în posesia imobilului fără titlu valabil și a obligat pârâta să i-l restituie integral. Această sentință a rămas definitivă prin neapelare.

11. La data de 1 septembrie 1998, primarul municipiului București a dispus restituirea bunului în litigiu. La data de 7 octombrie 1998, Primăria Municipiului București a pus-o formal pe reclamantă în posesia bunului respectiv.

2. Acțiunea în constatarea nulității contractelor de vânzare-cumpărare

12. În anul 1999, reclamanta a chemat în judecată Primăria Municipiului București și terții cumpărători, pentru a se constata nulitatea contractelor de vânzare-cumpărare privind cele 3 apartamente menționate mai sus. Ea a susținut că aceste contracte fuseseră încheiate cu încălcarea Legii nr. 112/1995.

13. Prin Sentința din 8 martie 1999, Judecătoria Sectorului 5 București a respins acțiunea reclamantei ca neîntemeiată. Instanța a statuat că F.V., B.D. și I.M, care cumpăraseră apartamentele înainte de hotărârea definitivă de restituire, erau de bună-credință.

14. La data de 16 decembrie 1999, Tribunalul Municipiului București a respins apelul reclamantei, ca nefondat. În urma recursului reclamantei, prin Decizia din 6 iunie 2000, Curtea de Apel București a confirmat hotărârile pronunțate în prima și în a doua instanță.

3. Acțiunile în revendicare împotriva terților cumpărători

15. La data de 9 aprilie 2001, reclamanta a formulat împotriva celor 3 cumpărători 3 acțiuni în revendicare separate. În fața Judecătoriei Sectorului 5 București, ea și-a invocat titlul de proprietate, și anume Sentința definitivă din 22 iunie 1998 pronunțată de aceeași instanță, care avea autoritate de lucru judecat. Ea a arătat că locatarii încheiaseră contractele cu încălcarea Legii nr. 112/1995.

a) Apartamentul nr. 1

16. Prin Sentința din 11 decembrie 2001, instanța a admis acțiunea reclamantei și a dispus restituirea bunului aflat în litigiu. Instanța a considerat că titlul de proprietate al reclamantei era incontestabil, în măsura în care el avea o valabilitate neîntreruptă și în care

legalitatea sa era confirmată prin Sentința definitivă din 22 iunie 1998, care beneficia de autoritate de lucru judecat. Prin urmare, titlul lui F.V. era întemeiat pe un contract de vânzare-cumpărare încheiat cu statul, care era un „non dominus“. În aceste circumstanțe, după compararea celor două titluri, instanța a statuat că cel al reclamantei era preferabil.

17. La data de 18 iunie 2002, în urma apelului formulat de F.V., Tribunalul Municipiului București a anulat sentința și a respins acțiunea reclamantei, ca nefondată. Instanța a statuat că F.V. a fost de bună-credință în momentul încheierii contractului și că, în temeiul art. 45 din Legea nr. 10/2001, contractul de vânzare-cumpărare astfel încheiat era un titlu de proprietate veritabil. În fine, instanța a apreciat că titlul de proprietate al lui F.V. era preferabil. Reclamanta a formulat un recurs împotriva acestei decizii.

18. Prin Decizia din 1 noiembrie 2002, Curtea de Apel București a respins recursul formulat, reluând motivarea instanțelor inferioare.

19. La data de 25 septembrie 2003, procurorul general al României a formulat un recurs în anulare în fața Curții Supreme de Justiție, susținând că fusese încheiat un contract de vânzare-cumpărare de către cumpărători cu un neproprietar. În fine, procurorul general a reamintit existența sentinței rămase definitivă din 22 iunie 1998, favorabilă reclamantei, și i-a cerut Înaltei Curți de Casație și Justiție să respecte garanțiile prevăzute de art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție.

20. Prin Decizia din 1 iulie 2005, Înalta Curte de Casație și Justiție, statuând că cumpărătorii bunului au fost de bună credință, a respins cererea procurorului general. În opinia instanței supreme, buna-credință a terților cumpărători prevala asupra prevederilor care protejau dreptul de proprietate.

b) Apartamentul nr. 3

21. La data de 12 septembrie 2001, Judecătoria Sectorului 5 București a admis acțiunea reclamantei pentru aceleași motive ca cele din Sentința din 11 decembrie 2001 referitoare la apartamentul nr. 1.

22. În apelul și recursul părților pârâte, prin deciziile din 10 decembrie 2001 și 8 mai 2002, Tribunalul Municipiului București și Curtea de Apel București au confirmat această sentință. Astfel, reclamantei i-a fost recunoscută a doua oară calitatea de proprietar al apartamentului nr. 3.

c) Apartamentul nr. 4

23. Prin Sentința din 12 septembrie 2001, instanța a admis acțiunea reclamantei și a dispus restituirea bunului aflat în litigiu. Instanța a menționat în sentința sa aceleași motive ca cele expuse în Sentința din 11 decembrie 2001 referitoare la apartamentul nr. 1.

24. La data de 19 decembrie 2001, Tribunalul Municipiului București a respins apelul introdus de I.M. În urma recursului părții pârâte, prin Decizia din 6 iunie 2000, Curtea de Apel București a confirmat hotărârile pronunțate în prima și a doua instanță. Astfel, reclamantei i s-a recunoscut a doua oară calitatea de proprietar al apartamentului nr. 4.

4. Cererea de restituire în conformitate cu Legea nr. 10/2001

25. Din dosar reiese că, la data de 14 august 2001, reclamanta a depus o cerere de restituire integrală a bunului în litigiu. Prin scrisoarea din 16 august 2001, Primăria Municipiului București a informat Agentul Guvernamental despre imposibilitatea de a da curs favorabil cererii reclamantei, datorită lipsei anumitor documente care să ateste dreptul său de proprietate asupra bunului respectiv.

II. DREPTUL ȘI PRACTICA INTERNĂ PERTINENTE

26. Prevederile legale și jurisprudența internă relevante sunt descrise în hotărârile *Brumărescu împotriva României* ([MC], nr. 28.342/95, CEDO 1999-VII, pp. 250-256, §§ 31-44), *Străin și alții împotriva României* (nr. 57.001/00, §§ 19-26, 21 iulie 2005), *Păduraru*

împotriva României (nr. 63.252/00, §§ 38-53, 1 decembrie 2005) și *Porțeanu împotriva României* (nr. 4.596/03, §§ 23-25, 16 februarie 2006).

ÎN DREPT

I. ASUPRA PRETINSEI ÎNCĂLCĂRI A ART. 1 DIN PRIMUL PROTOCOL ADIȚIONAL LA CONVENȚIE

27. Reclamanta susține că vânzarea către terți validată prin Decizia Curții de Apel București din 1 noiembrie 2002 a încălcat art. 1 din Protocolul nr. 1, care prevede următoarele:

„Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional. Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare pentru a reglementa folosința bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții sau a amenzilor.”

A. Asupra admisibilității

28. Curtea constată că acest capăt de cerere nu este în mod vădit neîntemeiat în sensul art. 35 § 3 din Convenție. Mai mult, ea observă că nu este lovit de niciun motiv de inadmisibilitate și, prin urmare, îl declară admisibil.

B. Asupra fondului

29. Guvernul consideră că acțiunea în constatarea nulității contractului de vânzare-cumpărare nu are nicio incidență asupra dreptului de proprietate al reclamantei, deoarece nici titlul său de proprietate și nici șansele de a obține posesia bunului nu au fost afectate. În opinia Guvernului, constatarea bunei-credințe a cumpărătorilor nu echivalează nici cu o negare a titlului de proprietate al reclamantei, nici cu o confirmare a titlului cumpărătorului. Astfel, procedura litigioasă nu a prejudiciat dreptul de proprietate al reclamantei. Buna-credință a cumpărătorilor, precum și valabilitatea titlului lor de proprietate au fost recunoscute definitiv de instanțele interne. Chiar dacă hotărârea litigioasă constituie o ingerință în dreptul de proprietate al reclamantei, aceasta era prevăzută de lege și urmarea un scop legitim. În plus, instanțele interne au respectat prevederile dreptului intern, în special Legea nr. 10/2001. Guvernul apreciază că, în orice caz, reclamanta putea obține o despăgubire în temeiul Legii nr. 10/2001, dar că cererea sa de restituire nu se află în stare de judecată, deoarece mai multe documente care atestă dreptul său de proprietate nu au fost depuse la dosar.

30. În fine, Guvernul îi solicită Curții să ia în considerare reforma instituită prin Legea nr. 247/2005, al cărei obiectiv este accelerarea procedurii de restituire și, în cazurile în care o astfel de restituire se dovedește a fi imposibilă, să acorde o despăgubire sub forma unei participări la un organism de plasament colectiv de valori mobiliare (OPCVM) „Proprietatea”.

31. Reclamanta contestă acest argument. În opinia sa, instanțele interne au recunoscut atât dreptul său de proprietate, cât și pe cel al terților cumpărători asupra aceluiași bun, situație care face imposibilă exercitarea drepturilor sale ca proprietar al bunului său. Reclamanta subliniază că imposibilitatea de a se folosi de bunul său reprezintă o încălcare a principiului securității raporturilor juridice.

32. Curtea reamintește că, în cauza *Străin* citată mai sus, ea a considerat că vânzarea de către stat către terți de bună-credință a unui bun ce aparținea altei persoane, chiar dacă a fost anterioară confirmării definitive în justiție a dreptului de proprietate al acesteia, însoțită de lipsa totală a despăgubirii, a constituit o privare de proprietate contrară art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție (cauza *Străin* citată mai sus, §§ 39 și 59).

33. În plus, în cauza *Păduraru* citată mai sus (§ 112), Curtea a constatat că statul își încălcăse obligația pozitivă de a reacționa în timp util și coerent în privința chestiunii de

interes general pe care o reprezintă restituirea sau vânzarea unor imobile intrate în posesia sa în baza decretelor de naționalizare. De asemenea, Curtea a considerat că incertitudinea generală astfel creată s-a repercutat asupra reclamantului, care s-a văzut în imposibilitatea de a recupera totalitatea bunului său, deși dispunea de o decizie definitivă care obliga statul să i-l restituie.

34. În speță, Curtea nu distinge niciun motiv de a se abate de la jurisprudența citată mai sus, situația de fapt fiind aproximativ aceeași. Similar cauzei *Brumărescu* citate mai sus, în cauza de față, terții au devenit proprietari înainte ca dreptul de proprietate al reclamantei asupra acestui bun să facă obiectul unei confirmări definitive. Și, la fel ca în cauza *Străin* citată mai sus, reclamanta a fost, în speță, recunoscută ca proprietar legitim, instanțele considerându-i incontestabil titlul de proprietate, având în vedere caracterul abuziv al naționalizării.

35. Curtea observă că vânzarea bunului reclamantei, în temeiul Legii nr. 112/1995, o împiedică să se bucure de dreptul său și că nu i-a fost acordată nicio despăgubire pentru această privare. Într-adevăr, deși a depus o cerere de despăgubire, în temeiul Legii nr. 10/2001, pentru partea vândută terților, reclamanta nu a primit nici până astăzi un răspuns.

36. Curtea observă că, la data de 22 iulie 2005, a fost adoptată Legea nr. 247/2005 pentru modificarea Legii nr. 10/2001. Această nouă lege acordă un drept la despăgubire la valoarea de piață a bunului ce nu poate fi restituit persoanelor care se află în aceeași situație ca și reclamanta. Curtea observă că legea menționată mai sus propune, pentru persoanele care nu au posibilitatea să obțină restituirea bunului lor în natură, să le acorde o despăgubire sub forma unei participații, în calitate de acționari, la un organism de plasament în valori mobiliare (OPCVM). În principiu, persoanele care au dreptul să primească o despăgubire pe această cale vor primi titluri de valoare ce vor fi transformate în acțiuni, după cotarea societății la bursă.

37. Curtea observă că, la data de 29 decembrie 2005, societatea pe acțiuni „Proprietatea” a fost înscrisă la Registrul Comerțului din București. Pentru ca acțiunile emise de această societate pe acțiuni să poată face obiectul unei tranzacții pe piața financiară, trebuie urmată procedura de aprobare de către Comisia Națională a Valorilor Mobiliare (CNVM). Conform calendarului previzional al „Proprietatea”, operațiunea de conversie a titlurilor în acțiuni trebuia să aibă loc în martie 2006, iar intrarea efectivă la bursă în decembrie 2006.

38. În speță, presupunând că cererea de restituire formulată de reclamantă în temeiul Legii nr. 10/2001 este admisibilă și că poate face obiectul unei despăgubiri, Curtea observă că „Proprietatea” nu funcționează în prezent într-un mod susceptibil să ducă la acordarea efectivă a unei despăgubiri. Prin urmare, ea consideră că zădărnicierea dreptului de proprietate al reclamantei asupra apartamentului nr. 1, combinată cu lipsa totală de despăgubire, i-a impus o sarcină disproporționată și excesivă, incompatibilă cu dreptul la respectarea bunurilor sale, garantat de art. 1 din Protocolul nr. 1. Prin urmare, a avut loc încălcarea acestei prevederi.

II. ASUPRA APLICĂRII ART. 41 DIN CONVENȚIE

39. Conform art. 41 din Convenție,

„Dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al înaltei părți contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă.”

A. Prejudiciu

40. În formularul său de cerere, reclamanta a solicitat restituirea apartamentului nr. 1 sau acordarea sumei de 63.235 EUR, reprezentând valoarea acestuia. De asemenea, ea a solicitat suma de 19.020 EUR corespunzând chiriilor pe care le-ar fi putut încasa între 1 mai

1950 și 1 martie 2003. În Adresa sa din data de 17 noiembrie 2005, a estimat valoarea de piață a bunului său la 250.000 EUR. La data de 18 decembrie 2005, ea a depus un raport de expertiză referitor la același apartament, care îi estima valoarea la 175.000 EUR. Ea a solicitat 5.000 EUR cu titlu de daune morale pentru neplăcerile ce i-au fost cauzate de frustrarea datorată imposibilității de a se folosi de bunul său.

41. Guvernul reiterează observațiile referitoare la posibilitatea reclamantei de a primi o despăgubire. După ce a făcut o scurtă descriere a funcționării „Proprietatea“, Guvernul consideră că trebuie luat în considerare, așa cum a fost cazul și în *cauza Broniowski împotriva Poloniei* ([MC], nr. 31.443/96, § 149, CEDO 2004-V), marea putere discreționară a statului de a alege măsurile menite să garanteze respectarea drepturilor patrimoniale și pentru a-și acorda timpul necesar implementării lor. El consideră că adoptarea Legii nr. 247/2005 constituie o reformă radicală în domeniul reglementării dreptului de proprietate și că acest mecanism va fi efectiv într-un termen rezonabil. Astfel, în opinia Guvernului, întârzierea în acordarea unei despăgubiri reprezintă o situație excepțională.

42. În fine, în cazul în care Curtea ar considera că chestiunile ce țin de art. 41 din Convenție se află în stare de judecată, Guvernul apreciază că valoarea de piață a bunului este de 87.364 EUR. El prezintă un raport de expertiză în acest sens. În ceea ce privește suma reprezentând chiriile neîncasate, Guvernul consideră că, în principiu, nu are rost să se acorde o astfel de despăgubire și face trimitere la *cauza Sofletea împotriva României* (nr. 48.179/99, § 42, 25 noiembrie 2003). Cât despre eventualul prejudiciu moral suferit de reclamantă, Guvernul consideră că nu poate fi reținută nicio legătură de cauzalitate între pretinsa încălcare a Convenției și pretinsul prejudiciu moral.

43. Curtea reamintește că o hotărâre ce constată o încălcare atrage pentru statul pârât obligația juridică, conform Convenției, de a pune capăt încălcării și de a-i corecta consecințele. Dacă dreptul intern nu permite decât o corectare imperfectă a consecințelor acestei încălcări, art. 41 din Convenție îi conferă Curții puterea de a-i acorda o reparație părții lezate prin actul sau omisiunea față de care a fost constatată o încălcare a Convenției. În exercitarea acestei puteri, ea dispune de o anumită latitudine; adjectivul „echitabil“ și expresia „dacă este cazul“ demonstrează acest lucru.

44. Printre elementele luate în considerare de Curte, atunci când statuează în materie, se numără daunele materiale, adică pierderile suferite efectiv ca urmare directă a încălcării pretinse, și daunele morale, adică reparația stării de angoasă, a neplăcerilor și incertitudinilor ce rezultă din această încălcare, precum și alte daune nemateriale (vezi, printre altele, *Ernestina Zullo împotriva Italiei*, nr. 64.897/01, § 25, 10 noiembrie 2004).

45. Mai mult, atunci când diferitele elemente ce constituie prejudiciul nu se pretează la un calcul exact sau atunci când distincția dintre daunele materiale și daunele morale se dovedește a fi dificilă, Curtea poate fi determinată să le analizeze global (*Comingersoll împotriva Portugaliei* [MC], nr. 35.382/97, § 29, CEDO 2000-IV).

46. În circumstanțele speței, Curtea apreciază că restituirea apartamentului nr. 1, situat în București, Bd. Eroilor Sanitari nr. 35, așa cum a fost ea dispusă prin Sentința definitivă pronunțată la data de 22 iunie 1998 de Judecătoria Sectorului 5 București, ar repune-o pe reclamantă, pe cât posibil, într-o situație echivalentă cu cea în care s-ar fi aflat dacă cerințele art. 1 din Protocolul nr. 1 nu ar fi fost încălcate. Dacă statul pârât nu procedează la această restituire într-un termen de 3 luni de la data rămânerii definitive a prezentei hotărâri, Curtea decide ca el să-i plătească reclamantei, cu titlu de daune materiale, o sumă care să corespundă valorii actuale a apartamentului.

47. În acest sens, Curtea observă cu interes că Legea nr. 247/2005 pentru modificarea Legii nr. 10/2001 privind restituirea unor bunuri naționalizate atât pe cale legală, cât și în mod ilegal, intrată în vigoare la data de 19 iulie 2005, aplică principiile exprimate în jurisprudența internațională, judiciară sau arbitrală, referitoare la reparațiile datorate în caz de acte ilicite și

confirmate în mod constant de ea însăși în jurisprudența sa referitoare la privările ilegale sau *de facto* [*Papamichalopoulos împotriva Greciei* (reparație echitabilă), Hotărârea din 31 octombrie 1995, seria A nr. 330-B, p. 59-61, §§ 36-39, *Zubani împotriva Italiei*, Hotărârea din 7 august 1996, Culegere de hotărâri și decizii 1996-IV, p. 1.078, § 49, și *Brumărescu împotriva României* (reparație echitabilă) citată mai sus, §§ 22 și 23].

48. Într-adevăr, noua lege califică drept abuzive naționalizările efectuate de regimul comunist și prevede obligația de restituire în natură a bunului scos din patrimoniul unei persoane în urma unei astfel de privări. În caz de imposibilitate de restituire, cum ar fi, de exemplu, din cauza vânzării bunului către un terț de bună-credință, legea acordă o despăgubire egală cu valoarea comercială a bunului în momentul acordării (titlul I, secțiunea I, art. 1, 16 și 43 din lege).

49. În speță, pentru stabilirea valorii despăgubirii care să-i fie plătită reclamantei, Curtea observă că aceasta a depus la dosar o expertiză care ajunge la o valoare de piață de 175.000 EUR. Guvernul furnizează opinia unui expert imobiliar asupra expertizei depuse de reclamantă. Din punctul acestuia de vedere, valoarea comercială a bunului ar fi de 87.636 EUR.

50. Ținând seama de informațiile de care dispune referitor la prețurile de pe piața imobiliară locală, Curtea apreciază că valoarea de circulație actuală a bunului este de 100.000 EUR.

51. În plus, Curtea consideră că evenimentele în cauză au dus la încălcări grave ale dreptului reclamantei la respectarea bunului său, pentru care suma de 3.000 EUR reprezintă o reparație echitabilă a prejudiciului moral suferit.

52. În ceea ce privește sumele solicitate cu titlu de chirii neîncasate, Curtea nu poate specula asupra posibilității și randamentului unei închirieri a apartamentului în discuție (*Buzatu împotriva României*, nr. 34.642/97, § 18, 27 ianuarie 2005).

B. Cheltuieli de judecată

53. În formularul său de cerere, reclamanta a solicitat rambursarea cheltuielilor de judecată ocazionate de procedura în fața Curții. Ea a depus la dosar o factură în valoare de 900 EUR reprezentând onorariile avocațiale achitate la data de 3 septembrie 2003.

54. Guvernul consideră că factura (în limba engleză) eliberată de avocatul reclamantei nu este conformă cu facturile redactate în limba română.

55. Conform jurisprudenței Curții, un reclamant nu poate obține rambursarea cheltuielilor sale de judecată decât în măsura în care li s-au stabilit realitatea, necesitatea și caracterul rezonabil. În speță, Curtea observă că reclamanta a prezentat o notă de onorarii avocațiale achitată la data de 3 septembrie 2003, notă al cărei cuantum total se ridică la 900 EUR.

56. Având în vedere elementele aflate în posesia sa și criteriile menționate mai sus, Curtea consideră rezonabilă suma de 900 EUR și i-o acordă reclamantei.

C. Dobânzi moratorii

57. Curtea consideră potrivit ca rata dobânzii moratorii să se bazeze pe rata dobânzii facilității de împrumut marginal a Băncii Centrale Europene, majorată cu trei puncte procentuale.

PENTRU ACESTE MOTIVE,
CURTEA,
ÎN UNANIMITATE,

1. declară cererea admisibilă;
2. hotărăște că a avut loc încălcarea art. 1 din Protocolul nr. 1;
3. hotărăște:

a) ca statul pârât să-i restituie reclamantei apartamentul nr. 1 situat în București, Bd. Eroilor Sanitari nr. 35, în cel mult 3 luni de la data rămânerii definitive a prezentei hotărâri, conform art. 44 § 2 din Convenție;

b) ca, în lipsa acestei restituiri, statul pârât să-i plătească reclamantei, în același termen de 3 luni, 100.000 EUR (una sută mii euro) cu titlu de daune materiale, plus orice sumă ce ar putea fi datorată cu titlu de impozit;

4. hotărăște ca statul pârât să-i plătească reclamantei, în același termen de 3 luni, următoarele sume:

a) 3.000 EUR (trei mii euro) cu titlu de daune morale;

b) 900 EUR (nouă sute euro) cu titlu de cheltuieli de judecată;

5. hotărăște ca sumele respective să fie convertite în moneda statului pârât, la cursul de schimb valabil la data plății;

6. hotărăște ca, începând de la expirarea termenului menționat mai sus și până la efectuarea plății, aceste sume să se majoreze cu o dobândă simplă având o rată egală cu cea a facilității de împrumut marginal a Băncii Centrale Europene valabilă în această perioadă, majorată cu trei puncte procentuale;

7. respinge cererea de reparație echitabilă pentru rest.

Întocmită în limba franceză, apoi comunicată în scris la data de 29 iunie 2006, în conformitate cu art. 77 §§ 2 și 3 din Regulament.

Boštjan M. Zupančič,
președinte

Vincent Berger,
grefier